

Dzieje naszej małej Ojczyzny ... część II

Autor: B. Kwiatkowska
02.06.2010.

Czy wiesz, że ...

Ciekawostki - okruchy wielkiej historii w dziejach naszej małej Ojczyzny

Część II

- Po roku 1871 nasiliła się polityka germanizacyjna państwa pruskiego. Niemieccy koloniści przejmowali ziemie

Polaków i parcelowali majątki. W domach mieszkalnych dawnych właścicieli najczęściej tworzone szkoły dla dzieci kolonistów.

Tak w 1890 r. powstała szkoła w Jeziercach, a w 1907 r. w Semlinie. W Kleszczewie szkoła mieściła się w zbudowanym dla tego celu budynku, który stał w miejscu dzisiejszego sklepu.

- W II połowie XIX w. przybyli do Semlina niemieccy koloniści pochodzący głównie z Nadrenii i Saksonii Niemcy żyli

się i porozumieli z Polakami. Wspólnie założyli w 1910 r. kółko rolnicze i prężnie działającą spółkę mleczarską.

Siedzibą mleczarni był dzisiejszy dom gminny w Semlinie. Mleczarnia przerabiała dziennie kilka tysięcy litrów mleka

skupowanych od okolicznych rolników. Tygodniowo wysyłano do pobliskich miast kilka beczek masła i twarogu. Członkowie

kółka rolniczego sprowadzali po cenach hurtowych węgiel i nawozy sztuczne, załatwiali w bankach korzystne dla rolników

kredyty i ze wspólnej kasy udzielali pomocy. Po I wojnie światowej koloniści sprzedali swoje gospodarstwa Polakom

i wyprowadzili się do Niemiec.

- W Jeziercach i Lipiej Górze po I wojnie światowej większość osiadłych tam kolonistów niemieckich pozostała. Stanowili oni ponad 80% mieszkańców tych miejscowości. Dziś o ich obecności przypominają m.in. cmentarze protestanckie w Kleszczewie, Semlinie, Jeziercach i Lipiej Górze.

W większości gospodarstw poniemieckich po II wojnie światowej zostali osiedleni Polacy, których deportowano z Kresów II Rzeczypospolitej, głównie z okolic Stanisławowa i Tarnopola.

- Mieszkańcy Kleszczewa kilkakrotnie w najnowszych dziejach wykazali się wielką przedsiębiorczością, samodzielnością i umiejętnością zgodnej współpracy. Przykładem takich działań jest budowa kościoła, wystąpienie

do Kurii Diecezjalnej Chełmińskiej o odnowienie Parafii w Kleszczewie czy wystąpienie z petycją do Urzędu Wojewódzkiego

w Gdańsku w obronie polskich patriotów z rejonu starogardzkiego represjonowanych przez NKWD i wywiezionych

w latach 1945 - 1946 w głąb Rosji sowieckiej.

- 01.01.1925 r. kleszczewianie zawiązali Towarzystwo Budowy Kościoła i spontanicznie zaczęli gromadzić środki na

budowę. Nad całością przedsięwzięcia czuwał Zarząd Towarzystwa: ks. Stanisław Zakryś /Proboszcz z Pogódek; do tej

Parafii należało wówczas Kleszczewo/, Jan Grudziński /rolnik z Kleszczewa/, Andrzej Berent /rolnik z Kleszczewa/

i Bronisław Knitter /nauczyciel z Kleszczewa/. Już przed zimą wzniesiono budynek w stanie surowym, a 11.07.1926 r.

Ks. Stanisław Zakryś dokonał poświęcenia świątyni. Budowę prowadziła Firma Krenski ze Starogardu Gdańskiego,

która też ufundowała główny ołtarz. Koszty budowy /bez wartości prac wykonanych przez parafian/ wyniosły

75000 złotych polskich. Tej olbrzymiej kwoty /w większości pożyczek/ nie byli w stanie, mimo wielkiej ofiarności spłacić sami członkowie wspólnoty. Stąd ówczesny Biskup Chełmiński, Stanisław Wojciech Okoniewski ujęty ofiarnością, zaangażowaniem i pobożnością naszych przodków, zarządził ogólnodieczną kolektę na pomoc naszej Parafii.

- Parafia w Kleszczewie została na nowo powołana w 1927 roku. Należały do niej: Kleszczewo, Bukowiec, Jezierce, Lipia Góra, Lisewko, Wałdówko i Zawada. Mieszkało w niej wówczas 742 katolików.

01.04.1937r. do naszej Parafii przyłączono Semlin i Semlinek. Mieszkańcy tych miejscowości przedtem sprawowali praktyki religijne w Parafii Pinczyn. Ówczesny Proboszcz Pinczyński wyraził zgodę na odłączenie terenów Semlina i Semlinka od jego wspólnoty po zapłaceniu przez Parafię Kleszczewo kwoty kilkuset złotych, tj. 1 złotego od każdego wiernego.

W 1939 r. na terenie Parafii Kleszczewo mieszkało 1048 katolików i 187 protestantów.

Informacje zebrano na podst. publikacji naukowych dot. historii Pomorza Gdańskiego, dziejów diecezji chełmińskiej, dokumentów diecezji chełmińskiej, kronik szkół w Kleszczewie, Semlinie i Jeziercach, kroniki Parafii w Kleszczewie oraz wywiadów z mieszkańcami.